

ETÖGM
ERKEK TEKNİK ÖĞRETİM
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
ERKEK TEKNİK ÖĞRETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİM **2008-2012 EYLEM PLÂNI**

YÜCEL YÜKSEL
DAİRE BAŞKANI

YOİKK İstihdam Teknik Komitesi Toplantısı
24.02.2009 ANKARA

ETÖGM
ERKEK TEKNİK ÖĞRETİM
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

MTE'İN YASAL TEMELLERİ

1

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası

2

1739 Sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu

3

3797 Sayılı Millî Eğitim Bakanlığının
Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun

4

3308 Sayılı Mesleki Eğitim Kanunu

5

2547 Sayılı Yüksek Öğretim Kanunu

**Ülkemizde Mesleki
ve Teknik Eğitim;**

Kalkınma Planları

Avrupa Birliği Müktesebatı

Hükümet Programları

Şura Kararları

Acil Eylem Planları

**ile desteklenen bir
yapıya sahiptir.**

ETÖGM
ERKEK TEKNİK ÖĞRETİM
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

MTE 2008-2012 EYLEM PLANI

60. Hükümet Programı Eylem Planının C. Sosyal Yapının Güçlendirilmesi (SYG-8) hedeflerine ulaşılabilmesi, 17. Millî Eğitim Şûrası kararlarının hayata geçirilebilmesi ve mesleki ve teknik eğitimde okullaşma oranının yükseltilmesi amacıyla Erkek Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü koordinatörlüğünde ilgili tüm birim temsilcilerinin katılımıyla Mesleki ve Teknik Eğitim 2008-2012 Eylem Planı hazırlanmıştır.

ETÖGM
ERKEK TEKNİK ÖĞRETİM
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

MTE 2008-2012 EYLEM PLANI

Eylem Planı Taslağı hakkında ilgili diğer bakanlık, kurum ve kuruluşlar ile sivil toplum kuruluşlarına gönderilerek görüşleri alınmış ve Sayın Müsteşarımızın başkanlığında Bakanlığımız üst yöneticilerinin katılımıyla yapılan bir dizi toplantı sonunda, Eylem Planı "**Yapısal Düzenleme**" ve "**İyileştirme**" başlığı altında iki bölümde düzenlenmiştir. Bu Eylem Planının uygulanması sonucunda, mesleki ve teknik eğitimde okullaşma oranının, her yıl ortalama %3'lük artışla 2011-2012 eğitim-öğretim yılında %50'ye ulaşması beklenmektedir.

ETÖGM
ERKEK TEKNİK ÖĞRETİM
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

MTE 2008-2012 EYLEM PLANI

Dokuzuncu Kalkınma Planı, 60. Hükümet Programı ve 17. Millî Eğitim Şûrası kararlarında mesleki ve teknik eğitime önem, öncelik ve ağırlık verilmekte, 60. Hükümet Programı Eylem Planı (2008-2012) nın Sosyal Yapının Güçlendirilmesi başlıklı SYG-8 numaralı tedbir maddesinde, mesleki ve teknik ortaöğretim dahil ortaöğretim çağ nüfusunun okullaşma oranının **%90'a** yükseltilmesi ve ortaöğretim içinde mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarına devam eden öğrencilerin payının **%50'ye** çıkarılması hedeflenmektedir

Özel sektör, mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumu açma konusunda isteksiz davranmaktadır.

- ❖ 5580 sayılı Kanunda özel sektörün mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumları açmasına imkan verecek şekilde değişiklik yapılması, bunlara vergi indirimi, uzun vadeli ve düşük faizli kredi, arsa temini gibi teşviklerin sağlanması
- ❖ Özel sektörün, istihdam garantili okul açması hâlinde eğitime %100 destek kapsamında vergi indiriminden yararlandırılması
- ❖ Organize Sanayi Bölgesi, Turizm Bölgesi, Serbest Ticaret Bölgesi ve küçük sanayi sitesi yönetimleri ilk planlama aşamasından itibaren, istihdam edeceği nitelikli insan gücünü yetiştirmek, çalışanlarının geliştirme ve uyum eğitimlerini sağlamak amacıyla yeni kurulacak Organize Sanayi Bölgesi, Turizm Bölgesi ve Serbest Ticaret Bölgesinde mesleki ve teknik eğitim okul/kurumu için arsa ayırması ve **okul/kurum yapma zorunluluğunun getirilmesi** konusunda yasal düzenleme yapılması, bu konuda ilgili bölge yönetimlerinin teşvik edilmesi

Mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumlarında öğrenciler atölye ve laboratuvar çalışmaları sırasında iş kazalarına uğramaktadırlar. Bu nedenle açılan tazminat davalarında Bakanlığımız yüklü miktarda tazminat ödemekle karşı karşıya kalmaktadır.

- ❖ 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda değişiklik yapılarak, öğrencilerin 10. sınıftan itibaren okuldaki atölye ve laboratuvardaki eğitim süresince “**iş kazaları ve meslek hastalıkları**”na karşı sigortalanması

Mesleki ve teknik eğitimde Ülke genelinde sektör ve bölgesel ihtiyaçlar ve istihdam durumu dikkate alınmaksızın okul projeleri ve programlar uygulanmaktadır.

- ❖ Yaygın mesleki ve teknik eğitim kurumlarının, bölgenin ve sektörün durumuna göre program çeşitliliğine ve gerektiğinde ihtisas okullarına yönelik yapılandırılması (Yaygın Eğitimde A, B, C tipi gibi)
- ❖ Mesleki eğitim için uygun her ortamda mesleki eğitim yapılmasına imkan sağlanması

Mesleki ve teknik eğitimin ortaöğretim içindeki payının 2012 yılı sonuna kadar % 38'den %50'ye çıkartılması 60.Hükümet Programı Eylem Planında yer almıştır.

Birçok yerleşim biriminde mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumlarına talep olmasına rağmen derslik yetersizliği nedeniyle yeterli sayıda öğrenci kaydı yapılamamaktadır.

Diğer taraftan bir ortaöğretim kurumuna kayıt yaptıran öğrencinin okulunu benimsediği ve ortak 9 uncu sınıf sonrasında okulunu değiştirmeye istekli olmadığı gözlenmektedir.

- ❖ Genel liselerin boş kapasitelerinin mesleki ve teknik eğitim amacıyla ortak kullanıma açılması
- ❖ Ortak sınıf olan 9'uncu sınıfların okul ayrımı gözetmeksizin birlikte eğitim vermeleri, uygulamalı meslek derslerinin mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumlarında, ortak dersler ile teorik derslerde ise lise binalarında eğitim öğretim yapılması planlanmalı
- ❖ Genel liselerden uygun olanların kademeli olarak ve ek atölye binaları yapılarak mesleki ve teknik eğitim okul/kurumlarına dönüştürülmesi
- ❖ Mesleki ve teknik liselere dönüştürülen ve mesleki ve teknik eğitim programları uygulanan okul ve kurumların da kapsamına alınması
- ❖ Tam gün-tam yıl eğitim uygulaması kapsamına alınan okul yöneticilerine, teşvik amacıyla ilave ek ders ücreti verilmesi, kademeli olarak mesleki ve teknik eğitim okul/kurumlarına dönüştürülen liselerde yönetim değişikliğine gidilmeden mevcut yöneticilerin konuyu sahiplenmelerinin sağlanması
- ❖ İlköğretim mezunu öğrencilerin, tüm okul türlerini ve kontenjanlarını kapsayan ortak bir kılavuz hazırlanarak SBS sınavları sonucunda e-kayıt yolu ile mesleki ve teknik eğitime yönelmelerinin sağlanması, (20 tercih gibi)
- ❖ SBS sınavına girmeyen ilköğretim mezunu öğrencilerin istekleri de göz önüne alınarak mesleki ve teknik eğitime yönlendirilmesi
- ❖ Tüm bu çalışmalar sonunda, uzun vadede; genel liselerin kontenjanlarının sınırlandırılarak, mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumlarının kontenjanlarının artırılması yoluna gidilmesi

Mesleki ve teknik eğitimin ortaöğretim içindeki payının 2012 yılı sonuna kadar % 38'den %50'ye çıkartılması 60.Hükümet Programı Eylem Planında yer almıştır.

Birçok yerleşim biriminde mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumlarına talep olmasına rağmen derslik yetersizliği nedeniyle yeterli sayıda öğrenci kaydı yapılamamaktadır.

Diğer taraftan bir ortaöğretim kurumuna kayıt yaptıran öğrencinin okulunu benimsediği ve ortak 9 uncu sınıf sonrasında okulunu değiştirmeye istekli olmadığı gözlenmektedir.

- ❖ Genel liselerin boşta kalan sınıflarını kademeli olarak mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumlarına dönüştürülmesi, ders ücreti verilmesi, kademeli olarak mesleki ve teknik eğitim okul/kurumlarına dönüştürülen liselerde yönetim değişikliğine gidilmeden mevcut yöneticilerin konuyu sahiplenmelerinin sağlanması
- ❖ Ortak sınıf olan 9'uncu sınıfların okul ayrımı gözetmeksizin birlikte eğitim vermeleri, uygulamalı meslek derslerinin mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumlarında, ortak dersler ile ilköğretim mezunu öğrencilerin tüm okul türlerini ve kontenjanlarını kapsayan ortak bir kılavuz hazırlanarak SBS sınavları sonucunda e-kayıt yolu ile mesleki ve teknik eğitime yönelmelerinin sağlanması (20 uygun olan)
- ❖ Genel liselerin kademeli olarak ve ek atölye binaları yapılarak mesleki ve teknik eğitim okul/kurumlarına dönüştürülmesi
- ❖ SBS sınavına girmeyen ilköğretim mezunu öğrencilerin istekleri de göz önüne alınarak mesleki ve teknik eğitime yönlendirilmesi
- ❖ Mesleki eğitim için mesleki dönüştürülen ve mesleki ve teknik eğitim programları uygulanan okul ve kurumların da kapsamına alınması
- ❖ Tüm bu çalışmalar sonunda, uzun vadede; genel liselerin kontenjanlarının sınırlandırılarak, mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumlarının kontenjanlarının artırılması yoluna gidilmesi

Mesleki ve teknik eğitimin finansman kaynağı sıkıntısı bulunmaktadır.

- ❖ 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanununun 32 nci maddesi gereğince kurulan Fon, 4684 sayılı Kanun ile kaldırılmıştır. Fon kaynakları arasında yer alan Gelir ve Kurumlar Vergisi Mükelleflerinden alınan **mesleki eğitim payının bir kanun değişikliği ile yeniden mesleki ve teknik eğitim gelirleri arasına dâhil edilmesi**
- ❖ Merkezi Yönetim Bütçesinden mesleki ve teknik eğitime ayrılan bütçe ödeneğinin artırılması
- ❖ Meslek oda/birliklerinin gelirlerinden ve şans oyunlarından mesleki ve teknik eğitimin geliştirilmesi için pay ayrılması

Mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumlarında bulunan atölye ve laboratuvarlar araç-gereç, makine-teçhizat yönünden istenilen düzeyde değildir.

- ❖ Okul ve kurumların bina, tesis, uygulama birimi, atölye, laboratuvarların donatımı için genel bütçeden yeterli kaynağın ayrılması
- ❖ Donatım konusunda özel sektör katkısının sağlanması

Mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumlarında bulunan bina, tesis, uygulama birimi, atölye ve laboratuvarlardan özel sektör yeterli düzeyde yararlanmamaktadır.

- ❖ Okul ve kurumların bina, tesis, uygulama birimi, atölye ve laboratuvarlarının özel sektörle eğitim-üretim faaliyetlerinde ortak kullanılmasına işlerlik kazandırılmasına yönelik tedbirlerin alınması
- ❖ Döner sermayesi olmayan okullarda, Okul-Aile Birliğiyle mevzuatına uygun sözleşme imzalamak suretiyle ortak kullanımın sağlanması

Zorunlu ilköğretim dışına çıkan ancak ilköğretimini tamamlayamayanlar mesleki eğitim (çıraklık eğitimi) imkânlarından yararlanamamaktadır.

- ❖ Yaşı itibarıyla zorunlu öğrenim çağı dışına çıkan gençlerden 2841 sayılı kanun uyarınca II. kademe okuma yazma belgesine sahip olanların Açık ilköğretim okuluna kayıt yaptırmak şartıyla çıraklık eğitimine başlayabilmelerine imkan sağlanması, Açık ilköğretim okulunu bitirmedikçe kalfalık belgesi verilmemesi

Çıraklık eğitim süresi mesleklerin özelliğine göre 2-4 yıl arasında değişmektedir. Bazı meslek alanlarında sürenin uzunluğu çırakların mesleki eğitime katılmasını engellemektedir.

- ❖ 3308 sayılı kanunda değişiklik yapılarak çıraklık eğitiminin alt limitinin 1 yıla çekilmesi

AB Ülkelerindeki mesleki eğitim okul ve kurumlarıyla ülkemizdeki okul ve kurumlardan verilen belge ve sertifikaların denkliği ile ilgili sorun yaşanmaktadır.

- ❖ Mesleki ve teknik eğitim okul/kurumlarından alınan belge ve sertifikaların uluslar arası geçerliliğinin sağlanması
- ❖ Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi ve Mesleki Eğitimde Avrupa Kredi Transfer Sistemi-ECVET konularının uygulamalarımıza yansıtılması
- ❖ Modüllerin her birinin meslek seviyeleri içerisinde ağırlığına göre kredilendirilmesi
- ❖ Mesleki ve teknik eğitimi tamamlayan veya herhangi bir kademesinden ayrılanların aldıkları modüller ile mesleki yeterliliklerin belgelendirilmesi ve sistem içinde değerlendirilmesi
- ❖ Mesleki bilgi beceri ölçüm merkezlerinin kurulması ve yaygınlaştırılması konusunda proje hazırlanması ve Mesleki Yeterlilik Kurumu ile işbirliği yapılarak bu konuda girişimde bulunan kurum/kuruluşlara destek verilmesi

Mesleki ve teknik eğitim toplumda yeterince tanınmamakta ve tanıtılmamaktadır.

Mesleki ve teknik eğitimin önemi konusunda toplumda farkındalık yaratmak amacıyla

- ❖ Meslekleri tanıtabacak ve sevdirecek animasyon veya çizgi film hazırlanarak ulusal ve yerel televizyon kanallarında yayınlanması
- ❖ **eğitim.gov.tr** portalında tanıtım CD'lerinin yayımlanması
- ❖ TRT4 kanalında Haziran ayında yapılan eğitimle ilgili yayınların günde 1,5 saatlik kısmının mesleki ve teknik eğitime ayrılması
- ❖ Mesleki ve teknik eğitim okul/kurumları ile meslek alanlarının tanıtılması amacıyla program, film, reklam filmi hazırlanması, meslek lisesi mezunu, kariyer sahibi, işinde başarılı ünlülerle söyleşi ve benzeri programlar yapılması, bunların reklam ve afişlerde rol almalarının ve bunların yayınlanmasının sağlanması
- ❖ İzlenme oranı yüksek dizilerin arasına meslekler ile mesleki ve teknik eğitimi tanıtabacak senaryolara yer verilmesi konularında senaristlerle işbirliği yapılması
- ❖ İlköğretim öğrencilerine mesleklerin tanıtımının; sektör ve meslek odaları temsilcileri, öğretmenler ve meslek lisesi son sınıf öğrencileri tarafından yapılması
- ❖ Mesleki ve teknik eğitimin tanıtımı amacıyla afiş, slogan ve benzeri yarışmaların düzenlenmesi, ürünlerin okul panolarında ve şehir içindeki reklam panolarında sergilenmesi
- ❖ Ulusal ve uluslararası mesleki yarışmalara katılan öğrencilere TÜBİTAK tarafından destek sağlanması
- ❖ Halk eğitim merkezlerinde açılan okuma yazma, meslek ve sosyal kültürel kurslara katılan vatandaşlara (kursiyer), bir program dâhilinde her türdeki mesleki eğitimin önemini anlatılması
- ❖ 26/10/2004 tarihli "**Mesleki Bilgi Rehberlik ve Danışmanlık Hizmetleri İşbirliği Protokolü**" kapsamındaki çalışmaların kamuoyu ile paylaşılması, mesleki rehberlik ve kariyer rehberliği konularında toplumun bilgilendirilmesi ve bilinçlendirilmesi
- ❖ Hayat boyu öğrenme ilkesinin aktif hale gelmesi için okul öncesinden başlayıp üniversite süreci ve sonrasında da kapsayan bir rehberlik ve danışmanlık (kariyer) sistemi oluşturulması

Mesleki ve teknik eğitim toplumda yeterince tanınmamakta ve tanıtılmamaktadır.

- ❖ Mesleki ve teknik eğitimin tanıtımında yakınlık, afiş, slogan ve benzeri yarışmaların düzenlenmesi, ürünlerin okul panolarında ve şehir içindeki reklam panolarında sergilemesi
 - ❖ Meslekleri tanıtacak ve sevdirecek animasyon veya çizgi film hazırlanarak ulusal ve yerel televizyon kanallarında yayınlanması
 - ❖ Ulusal ve uluslar arası mesleki yarışmalara katılan öğrencilere TÜBİTAK tarafından destek sağlanması
 - ❖ eğitim.gov.tr portalında tanıtım CD'lerinin yayımlanması
 - ❖ TRT4 kanalında Haziran ayında yapılan eğitimle ilgili yayınların günde 1,5 saatlik kısmının mesleki ve teknik eğitim merkezlerinde açılan okuma yazma, meslek ve sosyal kültürel kurslara katılan öğrencilere ulaştırılması
 - ❖ Meslekleratakn (kürşiyen), okulu programı dâhilinde her tür türlü mesleki eğitimin önemini anlatan reklamların hazırlanması, meslek lisesi mezunu, kariyer sahibi, işinde başarılı ünlülerle söyleşi ve benzeri programlar yapılması, bunların reklam ve afişlerde rol almalarının ve bunların yapılması
 - ❖ 26/10/2004 tarihli "Mesleki Bilgi Rehberlik ve Danışmanlık Hizmetleri İşbirliği Protokolü" çerçevesinde ilgili kurumların bir araya gelmesi ve ortaklaşa olarak mesleki ve teknik eğitim ve kariyer rehberliği konularında birer işbirliği yapılması
 - ❖ İlköğretim öğrencilerine mesleklerin tanıtımının; sektör ve meslek odaları temsilcileri, öğretmenler tarafından öğretilmesi, ilköğretim öğrencilerinin aktif hale gelmesi için okul öncesi ve üniversite ve meslek lisesi son sınıf öğrencileri tarafından yapılması
- süreci ve sonrasını da kapsayan bir rehberlik ve danışmanlık (kariyer) sistemi oluşturulması

Hayat boyu eğitim uygulamalarından yeterli düzeyde yararlanılmamaktadır.

- ❖ Öğrencilerin kariyer gelişimleri için Web ortamında okul öncesinden emeklilik sonrasına kadar kazanılan tüm yeterliliklerin izleneceği bir mesleki rehberlik ve kariyer sistemi oluşturulması
- ❖ Hayat Boyu Öğrenme fırsatları ile ilgili ulusal ve yerel düzeyde veri tabanı oluşturulması konusunda proje hazırlanması ve İŞKUR ile işbirliği yapılması
- ❖ Her türdeki mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumlarında, hayat boyu öğrenmeyi destekleyecek, kişilerin yaşına ve öğrenimine bakılmaksızın ilgi ve istekleri doğrultusunda meslek edinme, meslek değiştirme ve mesleğinde gelişme imkanı sağlanması
- ❖ Hayat boyu öğrenme amacıyla sürekli eğitim merkezlerinin oluşturulması
- ❖ Örgün ve yaygın eğitimde uygulanan öğretim programlarında devamlılık ve bütünlük sağlanması

İl ve ilçe millî eğitim müdürlüklerinde genellikle mesleki ve teknik eğitim alanından atanan yönetici bulunmamaktadır.

Mesleki ve teknik eğitim okul ve kurum yöneticilerinin mesleki ve teknik eğitim alanı dışındaki öğretmenler arasından atanması okul ve kurumların işleyişini olumsuz etkilemektedir.

- ❖ İl ve ilçe millî eğitim müdürlükleri yöneticilerinden en az birinin mesleki ve teknik eğitim alanıyla ilgili eğitim almış öğretmenlerden atanması
- ❖ Mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumlarında etkin ve verimli bir yönetim için okul müdürleri, teknik müdür yardımcısı ve koordinatör müdür yardımcısının mesleki ve teknik eğitim alanından, öncelikle alan/bölüm/atölye/laboratuvar şefliği yapmış öğretmenler arasından atanması

Mesleki ve teknik eğitime öğrenci yönlendirme etkinlikleri ilköğretim 8 ve ortaöğretim 9 uncu sınıflarda yoğunlaşmakta, bu nedenle yeterli düzeyde ve etkin bir yönlendirme yapılamamaktadır.

- ❖ Rehberlik ve yönlendirme çalışmalarının ilköğretim 4. sınıftan ortaöğretime tamamlanmaya kadar sürdürülmesi
- ❖ İlköğretim kurumlarında; ilköğretim sonrası sınavla ve sınavsız öğrenci alan ortaöğretim kurumları, uygulanan programlar ve bu kurumlardan mezun olduktan sonra istihdam imkânlarıyla ilgili periyodik olarak öğretmen/öğrenci/veli seminerlerinin yapılması
- ❖ e-Okul sistemi içerisine e-Yönlendirme modülünün eklenmesi
- ❖ Ortaöğretim kurumlarının ortak 9 uncu sınıfında okutulan Tanıtım ve Yönlendirme Dersine genel liselerde yeterince önem verilmemektedir. Bu derse, hizmetiçi eğitime alınacak mesleki ve teknik alan öğretmenlerinin girmesi
- ❖ Yönlendirme çalışmalarında İŞKUR'a bağlı meslek danışma merkezleri ile Rehberlik ve Araştırma Merkezlerinden (RAM) etkin olarak yararlanılması
- ❖ Meslek Danışma Merkezlerinin yaygınlaştırılması
- ❖ Okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında görev yapan rehber öğretmenlerin, mesleki rehberlik konusunda hizmetiçi eğitimle yetiştirilmesi
- ❖ Uzun vadede, rehber öğretmen yetiştiren yüksek öğretim programlarında mesleki rehberlik derslerine daha fazla yer verilmesi ve ihtisas alanı oluşturulması için Yükseköğretim Kuruluyla işbirliği yapılması
- ❖ Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim Dergisinde, her yıl rehberlik ve yönlendirmeye uygun bir dönemde mesleki ve teknik eğitim konulu bir sayı çıkarılması

Mesleki ve teknik eğitime öğrenci yönlendirme etkinlikleri ilköğretim 8 ve ortaöğretim 9 uncu sınıflarda yoğunlaşmakta, bu nedenle yeterli düzeyde ve etkin bir yönlendirme yapılamamaktadır.

- ❖ Rehberlik ve yönlendirme çalışmalarının ilköğretim 4. sınıftan ortaöğretime tamamlanmaya kadar sürdürülmesi
- ❖ Meslek Danışma Merkezlerinin yaygınlaştırılması
- ❖ İlköğretim kurumlarında, ilköğretim sonrası sınavla ve sınavsız öğrenci alan ortaöğretim kurumları uygulanan programlar ve bu kurumlardan mezun olduktan sonra istihdam imkânlarıyla ilgili periyodik olarak öğretmen/öğrenci/veli seminerlerinin yapılması
- ❖ Okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında görev yapan rehber öğretmenlerin, mesleki rehberlik konusunda hizmetçi eğitime yetiştirilmesi
- ❖ e-Okul sistemi içerisine e-Yönlendirme modülünün eklenmesi
- ❖ Uzun vadede, rehber öğretmen yetiştiren yüksek öğretim programlarında mesleki rehberlik derslerine daha fazla yer verilmesi ve intisap alanı oluşturulması için Yüksek Öğretim Kuruluyula işbirliği yapılması
- ❖ Ortaöğretim kurumlarının ortak 9 uncu sınıflarda okutulan Farklılık ve Yenidenleme Dersine geneliselede yerinde önem verilmemektedir. Bu derse, hizmetçi eğitime alınacak mesleki ve teknik alan öğretmenlerinin girmesi
- ❖ Bilim ve Akıl Aydınlanığında Eğitim Dergisinde, her yıl rehberlik ve yönlendirmeye uygun bir dönemde mesleki ve teknik eğitim konulu bir sayı çıkarılması

Öğrencinin okula kaydını, öğrenim sürecini ve mezun olduktan sonraki durumunu izleyen bir birim bulunmamaktadır.

- ❖ Okullarda kayıt-kabul, mezunları izleme, istihdam, mesleki kariyer ve danışma birimi kurulması

İşletmelere mesleki eğitime gönderilen öğrencilerin önemli bir bölümü, işletmelerce alan dışında çalıştırılmakta, etkin denetim yapılamamakta, işletmelerce eğitim birimi kurulmamakta, öğrenciler yeterli uygulama yapamamaktadır.

- ❖ İşletmelerde mesleki eğitimin niteliğinin artırılması, öğretim programlarında öngörülen uygulamaların en az % 80'inin yapılmasına uygun işletmelere öğrenci gönderilmesi, işletmelerce öğrencilerin programlarda öngörülen amaca uygun çalıştırılması, yapılan bu çalışmalarda denetim etkinliğinin artırılması
- ❖ En az 10 öğrenciye mesleki eğitim vermekle yükümlü işletmelerin eğitim birimi kurmalarına işlerlik kazandırılması ve teşvik edilmesi

Mesleki eğitimde iş gücü ihtiyaç planlaması yapılmamakta, hangi meslek dalında eleman açığı ya da eleman fazlalığı olduğu bilinmemektedir. Bu durum, meslek öğrenenlerin iş bulmasını güçleştirdiğinden mesleki eğitime duyulan ilgiyi azaltmaktadır.

- ❖ Mesleki eğitimde il, bölgesel ve ulusal düzeyde iş gücü ihtiyaç analizi çalışmalarının yapılabilmesi için İŞKUR ve TÜİK ile işbirliği yapılarak **iş gücü bilgi sisteminin** oluşturulması
- ❖ İl istihdam ve mesleki eğitim kurullarınca, mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumları ve bünyesinde açılması istenilen alan/dallara ilişkin teklif yapılırken iş piyasası ve iş gücü ihtiyaç analizlerinin göz önünde bulundurulması

Mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumları mezunları, alanlarıyla ilgili iş kurma konusunda yeteri kadar desteklenememektedir.

- ❖ Mesleki ve teknik eğitim mezunlarından kendi işini kurmak isteyenler için proje ve kredi desteği sağlanması
- ❖ Mezunları istihdam eden işletmelere teşvik (vergi indirimi, sigorta primi indirimi gibi) desteğinde bulunulması
- ❖ Okullarda kurulan mezunları izleme ve işe yerleştirme birimlerinde girişimcilikle ilgili rehberlikte bulunulması
- ❖ Mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarının son sınıflarına haftada (1) saatlik Girişimcilik Dersi konulması
- ❖ Girişimcilik konusunda rehber kitap hazırlanması
- ❖ Girişimciliğin teşvik edilmesi, iş kurmak isteyenlere faizsiz kredi sağlanması ve risk sermayesi sisteminin devreye sokulması, İş Geliştirme Merkezlerinin hizmetler ve tarım sektörünü de içine alacak şekilde yaygınlaştırılması konularında KOSGEB ile işbirliği yapılması
- ❖ **Bu konudaki çalışmalarda Hükûmetimizce hazırlanan İstihdam Paketi kapsamında çıkarılan 5763 sayılı İş Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun getirdiği imkanlardan yararlanılması**

Mevcut yükseköğretime geçiş sistemi, mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumları mezunlarının alanlarının devamı niteliğindeki mühendislik ve diğer fakültelere girişlerine imkan vermemektedir. Bu durum mesleki ve teknik eğitime yönelmeyi olumsuz etkilemekte ve akademik performansı düşük olan öğrencilerin bu okullara gelmesine yol açmaktadır.

- ❖ Mesleki ve teknik ortaöğretim kurumları mezunlarının alanlarındaki mühendislik ve diğer fakültelere girişlerinde ek puan uygulanması ve ÖSS'deki düşük katsayı uygulamasına son verilmesi
- ❖ Ulusal ve uluslar arası mesleki yarışmalarda dereceye giren öğrencilerin, alanlarıyla ilgili yüksek öğretim programlarına geçişlerinde ek puan verilmesi

Mesleki ve teknik ortaöğretim ile meslek yüksekokullarının program bütünlüğü ve devamlılığı sağlanamamıştır.

- ❖ Meslek yüksekokulu programlarının mesleki ve teknik ortaöğretim programlarıyla devamlılık sağlayacak şekilde yeniden yapılandırılması

Eğitim yatırımlarının planlanmasında, inşaatı ve koordinasyonunda yetersizlik bulunmakta, bu durum kaynak israfına neden olmaktadır.

- ❖ Mesleki ve teknik eğitimde kampus sistemine geçilmesi, özellikle hızlı nüfus artışı yaşanan ve sanayileşen bölgelerde yapılacak yatırımların bu doğrultuda planlanması
- ❖ Küçük yerleşim birimlerinde çok sayıda okul yapılması yerine ilçe merkezleri veya nüfusu 10.000'den fazla olan yerleşim birimlerine pansiyonlu okullar yapılması

Meslek dersleri öğretmenleri gelişen ve güncellenen teknoloji karşısında yetersiz kalmakta, öğretmenlere yeterli sayıda ve düzeyde hizmetiçi eğitim imkanı sağlanamamaktadır.

- ❖ Meslek dersi öğretmenlerinin işe alımında sektör deneyiminin tercih nedeni olması
- ❖ Hizmetiçi eğitim için daha fazla kaynak ayrılması
- ❖ Alanla ilgili hizmet içi eğitimin, ihtiyaca yönelik ve güncel teknolojiye uygun işletmelerde gerçekleştirilmesi, hizmetiçi eğitimin öncelikle il düzeyinde planlanması ve uygulanması, öğretmenlerin belli periyotlarda hizmet içi eğitime katılımlarının zorunlu olması, konuyla ilgili hukuki düzenlemelerin yapılması
- ❖ Öğretmenlerin sürekli kendilerini yenilemelerine imkan sağlamak üzere uzaktan eğitim yönteminden yararlanılması için gerekli altyapının oluşturulması
- ❖ Tüm öğretmenlerin eğitim ihtiyaçlarına göre hizmet içi eğitime erişimlerinin sağlanması, yeni teknolojik gelişmelere göre öğretmen bilgi notlarının hazırlanması ve web ortamında kullanıma sunulması
- ❖ Öğretmenlerin alanlarına göre hizmetiçi eğitim ihtiyaçlarının web ortamında belirlenmesi ve her yıl bilgilerin güncellenmesi

Meslek lisesi mezunlarının yabancı dil sorunu bulunmaktadır.

- ❖ Yabancı dil bilen nitelikli iş gücünün yetiştirilmesini sağlamak amacıyla, ilgili sektörün yapısı ve beklentileri doğrultusunda mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarının yabancı dil dersi haftalık ders saatlerinin artırılması, mesleki yabancı dil dersinin zorunlu olması

Program geliştirme ve modül yazma çalışmaları görevli öğretmenlerce kısa süreli eğitimler verilerek gerçekleştirilmektedir. Bu durum sistemin sürekliliğini olumsuz etkilemektedir.

- ❖ Mesleki ve teknik eğitimde Avrupa Birliği standartlarında ve belgelendirme düzenine uygun öğretim programlarını geliştirecek, meslek standartları ile bilimsel ve teknolojik gelişmeleri sektörle işbirliği içinde programlara yansıtabilecek insan gücünün yetiştirilmesi ve istihdam edilmesi
- ❖ Programlarla ilgili çalışmaların EARGED bünyesindeki METARGEM tarafından alan uzmanlarınca yürütülmesi
- ❖ Bakanlığın belirlediği ilke ve politikalara göre öğretim programlarının içeriğinin belirlenmesinde sektörün sorumluluğunun artırılması
- ❖ Mesleki ve teknik öğretimde öğrenim gören öğrencilerin iyi bir matematik ve fen bilgilerine (fizik, kimya, biyoloji) sahip olması, mesleki matematik dersinin konulması

3308 sayılı Kanunun 30 uncu maddesine göre, işletmelerde alanında mesleki eğitim almış olanların istihdam edilmesi gerektiği halde işletmelerce bu hüküm yeterince uygulanmamaktadır.

3308 sayılı Kanunun 30 uncu ve 4857 sayılı Kanunun 5763 sayılı Kanunla değişik 85 inci ve 105 inci maddeleri de dikkate alınarak;

- ❖ Kamu ve özel sektörde, mesleki eğitim almış olanların istihdamının sağlanması
- ❖ Halen çalışanlardan işin özelliğine göre belirlenecek mesleki yeterliliklere sahip olmayanların belirlenecek bir süre içerisinde eğitime alınması
- ❖ Ücretlerin mesleki yeterlilik seviyesine göre belirlenmesi
- ❖ Mesleki eğitim almış olanları istihdam edenlerin sigorta primlerinin bir kısmının sübvansede edilmesi

Bakanlığımızca merkez ve taşra teşkilatında çeşitli hizmetleri yerine getirmek amacıyla görevlendirilen yönetici ve öğretmenlerin emsallerine göre ek ders, özel hizmet tazminatı, denge tazminatı gibi ücret kayıplarının olması, bu hizmetler için nitelikli eleman görevlendirilmesine imkan vermemektedir.

- ❖ 1/12/2006- tarihli ve 2006/11350 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki Millî Eğitim Bakanlığı Yönetici ve Öğretmenlerinin Ders ve Ek Ders Saatlerine İlişkin Karar'da değişiklik yapılarak görevli öğretmenlerin emsali öğretmenler kadar ek ders ücreti alabilmelerinin sağlanması
- ❖ Görevli öğretmenlerin, okuldaki emsalleri kadar özel hizmet tazminatı, denge tazminatı gibi ek ödemelerden yararlandırılmaları

ETÖGM
ERKEK TEKNİK ÖĞRETİM
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

TEŞEKKÜR EDERİM

Yücel YÜKSEL

WEB : meb.gov.tr

E-MAIL : yyuksel@meb.gov.tr